

EUROPSKA
KOMISIJA

Bruxelles, 25.5.2016.
SWD(2016) 174 final

RADNI DOKUMENT SLUŽBI KOMISIJE

SAŽETAK PROCJENE UČINKA

Priložen dokumentu

prijedlog UREDBE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

**o rješavanju problema geografskog blokiranja i drugih oblika diskriminacije na
jedinственном tržištu na temelju nacionalnosti, mjesta boravišta ili mjesta poslovnog
nastana klijenata**

{ COM(2016) 289 final }
{ SWD(2016) 173 final }

Sažetak
Procjena učinka prijedloga uredbe o rješavanju neopravdanog geografskog blokiranja i druge diskriminacije na temelju mjesta boravišta ili nacionalnosti
A. Potreba za djelovanjem
Zašto? O kakvom je problemu riječ?
Klijenti, osobito potrošači, ali i mala poduzeća pokazuju sve veći interes za prekograničnu kupnju. Međutim sve češće se događa da im trgovci koji posluju u drugim državama članicama odbijaju prodaju ili prilagođuju cijene zbog toga što su iz druge države članice. Na temelju istraživanja provedenog 2015. u obliku tajne kupnje utvrđeno je da je tek nešto više od trećine pokušaja prekogranične kupnje bilo uspješno (37 %). Možda postoje dobri razlozi za odbijanje prekogranične prodaje (npr. razlike u propisima o zaštiti potrošača, PDV, problemi u pogledu prekograničnih distribucijskih kanala itd.). Međutim moguće je da veliki broj ograničenja nije opravdan.
Što se nastoji postići ovom inicijativom?
Cilj je ove inicijative osigurati nediskriminaciju klijenata na jedinstvenom tržištu. Nekoliko glavnih uzroka takvog postupanja trgovačkih društava rješava se usporedno, npr. inicijativama Komisije (digitalni ugovori, dostava pošiljaka, proširenje PDV-a po principu „sve na jednom mjestu”) u okviru Strategije jedinstvenog digitalnog tržišta i Strategije jedinstvenog tržišta. Trenutačna inicijativa posebno je usmjerena na slučajeve u kojima ne postoji objektivan razlog različitog postupanja prema stranim i domaćim klijentima.
Koja je dodana vrijednost djelovanja na razini EU-a?
Problem je obično prekogranične prirode i odnosi se na sve države članice. Trenutačno se države članice i njihova nacionalna provedbena tijela ne mogu pouzdati u dovoljno jasan pravni okvir kako bi osigurali provedbu trenutačnih odredbi. Stoga se ti ciljevi zbog razmjera i očekivanih učinaka mogu bolje ostvariti djelovanjem na razini EU-a.

B. Rješenja
Koje su se zakonodavne i nezakonodavne opcije politika uzele u obzir? Daje li se prednost određenoj opciji? Zašto?
Povećanom transparentnosti (opcija 1) neće se ostvariti cilj. Zabranom blokiranja pristupa web-mjestima i automatskog preusmjerenja, osim ako je aktivno dana aktivna suglasnost, (opcija 2) uz zahtjev za objašnjenje takvih blokiranja u iznimno opravdanim slučajevima riješit će se dio problema. Opcija kojoj se daje prednost (opcija 3) usmjerena je na utvrđivanje posebnih situacija u kojima se geografsko blokiranje ne može opravdati (za materijalna dobra ako klijent organizira prekogranični prijevoz, za usluge koje se pružaju na fizičkoj lokaciji na kojoj trgovac obavlja svoju djelatnost i za elektronički isporučene usluge ako i dalje postoji problem isporuke). Opcija 4 jest sastavljanje dodatnog popisa obrazloženja za geografsko blokiranje radi pojašnjenja načela iz članka 20. stavka 2. Direktive o uslugama. Ta je opcija odbačena zbog složenosti. Opcija 5 obuhvaća zahtjev da trgovačka društva prekogranično dostavljaju materijalnu robu te je njome u najvećoj mjeri postignut cilj, ali je odbačena na temelju nerazmjernih troškova za poduzeća.
Tko podržava koju opciju?
Potrošači snažno podržavaju opciju 1, ali neka su poduzeća suzdržana. Opciju 2 očigledno podržavaju potrošači, a na nju pristaju i poduzeća. Velika većina potrošača podržava opciju 3, dok su poduzeća podijeljena: neka daju naznaku da joj se protive, druga da je prihvaćaju npr. u slučaju transakcija pri kojima klijenti sami organiziraju dostavu. Opciju 4 zahtijevaju

pojedina poduzeća u cilju poboljšanja pravne jasnoće, no druga joj se protive. Iako potrošači u načelu podržavaju opciju 5, poduzeća joj se snažno protive.
C. Učinci opcije kojoj se daje prednost
Koje su prednosti opcije kojoj se daje prednost (uz one glavne)?
Na temelju dostupnih podataka, npr. za prodaju elektroničkih uređaja na daljinu, jednu od najpopularnijih kategorija internetske prodaje, neto učinak ukidanja ograničenja u obliku geografskog blokiranja koje trgovačka društva nameću pri prekograničnoj prodaji prema procjenama bi moglo biti povećanje od oko 1,1 % ukupne veličine tržišta (ukupne prodaje). Većina te trgovine uzrokovala bi smanjenje domaće kupnje, uglavnom domaće izvanmrežne kupnje. Učinak širenja neto trgovine procjenjuje se na samo 0,4 %. Stoga se prosječno smanjenje cijena diljem EU-a procjenjuje na – 0,5 % za izvanmrežnu trgovinu odnosno na – 0,6 % za mrežnu trgovinu. Porast cijena ne predviđa se ni za jednu državu članicu. Ako dođe do sličnih učinaka na svu materijalnu robu, porast ukupnog potrošačkog viška na razini cijelog EU-a u prosjeku bi mogao iznositi 0,8 %, uz razlike među državama članicama. Međutim potrebno je imati na umu da će na osnovni scenarij utjecati učinkovitost povezanih regulatornih inicijativa.
Koliki su troškovi opcije kojoj se daje prednost (uz one glavne)?
Ukidanje automatskog preusmjeravanja i zahtijevanje odobrenja prije preusmjeravanja posjetitelja podrazumijevaju jednokratne troškove usklađivanja, no oni bi se odnosili samo na mali broj velikih web-mjesta (oko 2 % web-mjesta koja su odgovorna za 7,5 % prekograničnog prometa). Ostali bi troškovi <u>usklađivanja</u> bili vrlo ograničeni jer bi se trgovci prema stranim klijentima odnosili kao prema domaćima. Mogli bi dobiti povrat za nastale dodatne troškove, primjerice u vezi s platnim sustavima ili za druge troškove, na transparentan način u mjeri u kojoj su objektivno opravdani.
Kako će to utjecati na poduzeća, mala i srednja poduzeća te mikropoduzeća?
Ta mjera odnosit će se na sva poduzeća, uključujući MSP-ove i mikropoduzeća. Jedini dodatni teret vjerojatno bi bila mala dodatna naknada za platne usluge i potreba utvrđivanja stope PDV-a u državi klijenta u slučaju digitalne prodaje (registracija se rješava u skladu sa sustavom za PDV po principu „sve na jednom mjestu”). Prema novom prijedlogu o PDV-u ti će podaci biti lako dostupni. Međutim to bi bio znatan teret za trgovačka društva koja su oslobođena PDV-a u skladu s nacionalnim propisima. Stoga su ona izuzeta iz obveze o jednakom postupanju. Potpuno izuzimanje mikro i malih poduzeća ne bi bilo održiva opcija.
Hoće li to znatno utjecati na nacionalne proračune i uprave?
Kada je riječ o potrošačima, za izvršenje će biti zadužene već postojeće strukture koordinirane u skladu s Uredbom o suradnji u zaštiti potrošača i stoga nisu predviđeni novi organizacijski troškovi. Tijekom osam godina Komisiji je pristiglo oko 1500 pritužbi (u razdoblju 2007. – 2015.), no prema procjenama Komisije zabrinutost potrošača znatno je veća. Očekuje se da će se ovom uredbom pojasniti obveze trgovaca i suzbiti loša praksa. Povećanje godišnjeg opterećenja država članica vjerojatno će i dalje biti ograničeno.
Hoće li biti drugih bitnih učinaka?
Ne. Mjera se primjenjuje na sve trgovce koji trguju s klijentima iz EU-a, stoga to neće utjecati na međunarodno tržišno natjecanje.
D. Daljnje mjere
Kad će politika biti preispitana?
Sveobuhvatna evaluacija trebala bi se provesti pet godina nakon stupanja na snagu.